

Båtmanstorpet

Vid hembygdsgården finns det ett litet lågt torp med en stor björk framför. Särskilt på sommaren ser det väldigt idylliskt ut med Hillesjön som glittrar i bakgrunden. När man stiger in genom den gulmålade dörren kommer man in i en liten farstu och till vänster ligger det hemtrevliga köket. Rakt fram finns "lillkammarn" och till höger har vi "annerstun", som förr mestadels användes till förvaring. Förra året inreddes det ett skolrum i annerstun.

Det lilla torpet kommer ursprungligen från Björke, och stod tidigare vid E 4:an mitt emot Björke skola. Då det 1945 byggdes ett nytt hus där, tänkte man riva ner de gamla byggnaderna. Ett av husen fick dock en ny plats på åsen vid hembygdsgården.

När torpet stod på sin plats i Björke hade det sällskap av ännu en liten stuga. De står omnämnda i ett gammalt köpebrev som "mangårdsbyggnad" och "kammarbyggnad". Dessutom fanns det uthus och en ladugård. Dessa byggnader bildade nästan en kringbyggd gård, som på sommaren skall ha varit en riktig lustgård med körsbärsträd, syrener och olika sorters blommor. Det skå båtmanstorpet hade en ingång från gården och den andra stugan med sitt portluder vette mot landsvägen.

Nu kommer vi till båtsmannen, han som förstås måste ha bott där en gång eftersom det kallas för "båtmanstorpet". Han hette Per Pettersson och var född 1825 och dog år 1911. Kronobåtsman vid Björkeroten nr 46 blev han 1846. Han fick då också namnet Skarfman, som var båtmansnamnet i Björke och så att säga "gick i arv" bland båtsmännen. (Se vidare om knektar och båtsmän i Hille vår hembygd). Denne Per Pettersson Skarfman finns det en del berättat om. Han fick ju som båtsman se sig om en hel del och var bl a i Danmark. Där fick han göra i ordning badvatten åt kungen, nåja vatten var det ju nu inte. Kungen badade nämligen i mjölk! Det ska ju vara ett gammalt beprövat skönhetsmedel och kungar är väl måna om sitt utseende.

Vid ett annat tillfälle mötte han danske kungen och gick då på fel sida av gatan (man måste ha varit noga med trafikreglerna i Danmark på den tiden).

– Vem är det? undrade kungen.
– Jag, Peder Pedersson av Sverige! blev svaret.

Denna händelse lär det sedan ha stått om i de danska tidningarna.

/IE

Skiss av torpet på sin ursprungliga plats i Björke. Efter ett foto från 1934.

[Hillebygden, Nr. 2, 1981]